

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joachim Langens Verbesserte und Erleichterte Lateinische Grammatica

Lange, Joachim

Halle, 1726

Decuria Sexta

[urn:nbn:de:bsz:31-263836](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-263836)

stum ferebat in animo, ut nomen ejus indicabat. M. Ego nec dubito, eum frui vita æterna. I. Nec est, quod dubites, Pii enim moriuntur beate, sed impii post hanc vitam subeunt mortem æternam.

X. De desiderio rerum caelestium.

I. Sequemur Christophorum; Martine! M. Non possum, I. Quidni? M. Dic, quomodo & quorsum? I. In cœlum per sancta vitæ coelestis desideria. M. Eum tamen non assequemur, nec reducemus in hanc vitam, aut has terras. I. Neque id tentabimus: sed per sancta suspiria abducemus animum ab hujus mundi vanitatibus, ut paratus sit ad beatam mortem. M. Nescio, quando moriturus sim. I. Ideo observare debemus dies singulos, quia nos latet unus. M. Videris mihi esse sapiens. I. Da operam, ut etiam ipse sapias. Nam *mortem salutariter meditari, est sapere.*

DECURIA SEXTA.

De

VIRTUTIBUS.

PAULUS & ARETOPHILUS.

I. De nomine Aretophili.

P. Salve, mi Aretophile! A. Ago gratias, tu quoque salvus sis, Paulus! P. O! quam præclarum habes nomen. Aretophile; A. Quænam est nominis mei præstantia? vel quid significat? P. Virtutis studiosum seu amatorem. A. Quid est virtus? P. audio, *nomen virtutis tantam geris, ipsa quid valeat, nescis, quemadmodum de te & tui similibus loquitur Cicero: qui ta-*
men

men nec ipse ejus vim intellexit. A. Ergo me doce eam. P. Age, docebo te pluribus.

II. De auctore seu fonte virtutum.

A. Unde est aut oritur virtus, charissime Paule! P. A. DEO, summo ac perfectissimo bono, ut omnium bonorum auctore, ita etiam virtutum fonte inexhausto. A. Quomodo haurimus ex hoc fonte? P. Per preces animo Dei dona in se derivante, ac sincero; qui etiam ipse Dei donum est. A. Ergo, ut intelligo, extra communionem cum Deo nulla est virtus, nullum virtutis exercitium? P. Recte intelligis; incipis jam sapere per Dei gratiam.

III. De sapientia.

A. Quid vero est sapere? P. Spiritu Dei ita illuminari, ut gustum percipiamus in virtutibus ac in communionem cum agnito Deo. A. Quid præterea? P. Nihil. Num quid præter Deum & illuminatæ mentis virtutes requiris? A. Non requiro quidem; sed tamen scire aeo, ane omnes homines sapiant? P. Paucissimi hominum possident sapientiam. A. Quæ subest ratio? P. Quia Deum non timent; nam *timor Dei est sapientia initium.*

IV. De timore Dei.

A. Quidnam est *timor Dei*? P. Jam audivisti; *sapientia initium*: immo *virtutum omnium complexus.* A. Hæc nondum fati intelligo. P. Ergo tibi declarabo. A. Expecto declarationem tuam avide. P. Qui Deum recte timet, is eum vere agnoscit, reverenter amat & ejus iustia exsequitur; arque ita voluntati ejus fit conformis. A. Ut audio, ardua res est *timor Dei.*

V. De

V. De amore Dei.

A. Quid est amor Dei? P. Est fructus spiritus ac fidei
 A. Quid continet? P. affectum animi sincerum, qui semper
 versatur in actione virtutis: hoc est, homo Deum amans,
 lubenti animo omnia Christianismi officia peragit. A. Ta-
 lem affectum seu animi habitum mihi opto. P. Deus det
 eum utrique nostrum.

VI. De tribus virtutibus

primariis juventutis.

A. Tres sunt virtutes, quæ præ reliquis, ut audiui, or-
 nant juvenem. Nostine eas, Paule? P. Non novi eas,
 scire tamen velim. A. Prima est *obedientia*. P. Hanc be-
 ne novi. A. fortasse de nomine tantum. P. Quidnam præ-
 stat obedientia? A. frangit animi pertinaciam, & pueros
 reddit in omnibus morigeros. P. O. præclaram virtutem,
 meoque fratri, inobsequenti illi, admodum necessariam!
 A. Adde! & mihi ipsi. P. Cur non potius utrique nostrum?
 A. Invocabimus Deum, ut nobis largiatur animum obse-
 quentem. P. Bene mones: sed ita a nobis invocandus est
 Deus, ut largienti, aut largituro animum parentem per-
 mittamus, seu offeramus.

VII. De amore Veri.

A. Quanam est secunda virtus, pueros præ reliquis or-
 nans? P. *Amor veri*. A. Quid efficit ille? P. Arcet men-
 tiendi libidinem, mentemque reddit serenam ac sinceram!
 A. Studebimus huic virtuti. Audiui enim, mendacium
 esse ex diabolo. P. Recte audivisti. Nam diabolus est spi-
 ritus mendacissimus & pater mendaciorum. A. O quam
 multos filios habet hic pater! P. Non nego, nec possum
 negare, quia reclamant experientia, testis hujus rei locu-
 ples. A. Vitabimus hoc vitium, ut etiam ejus auctorem,
 satanam, vitemus. P. Sed cave, mi Paule, ne mentiaris
 hac tua promissione. A. Non mentiar, quæ Dei erit gra-
 tia, memor dicti Paulini: *Deposito mendacio, loquimini*
verum Eph. IV, 25. XII.

IIIX. De diligentia.

A. Restat tertia virtus ex iis, quarum studium pueris commendatissimum esse debet. P. Hanc facile conjectura allequat. A. Ergo conjecta. P. Nonne est diligentia? A. Est: Rem acu terigisti. P. Nec mirum est, quia ego sum diligens. A. Sed propria laus sordet. P. Ergone mentiar, & discedam a commendato amore veri? A. Nequaquam. P. Mendax tamen essem, si dicerem, me ignavum esse. A. Aliud est, ignaviam suam allegare, aliud, diligentiam jactare. P. Non sum jactator, sed tantum testis diligentiae meae. A. At nefcis, testem non valere in causa propria?

IX. De virtutum exemplari perfectissimo.

P. Equis est optimus virtutum omnium magister? A. Christus Jesus, Servator noster. P. Quam ob causam? A. Quia perfectissime ipse praestitit, quod per eum docuit. P. Ergone solus Christus erit imitandus? A. Omnino, ita tamen, ut eos quoque aemulemur, qui etiam ipsi Christum vere imitantur. P. Utinam omnis vitae nostrae actio sit Christi imitatio.

X. De oppositis vitiis.

P. Quid est vitium, Aretophile? A. Est morbus, immo pestis animi. P. Quomodo pellitur hic morbus? A. Per studium virtutum: nam qui virtutem induit, vitia exiit, qui virtutes amat, vitia odit. P. Quodnam vero vitium est juventuti nocentissimum? A. Philantia. P. Ergo huic morbo per Dei gratiam medebimur.

DECURIA

SEPTIMA.

DE REBUS VARIIS.

VA.